

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ"

Село ДЪЛГО ПОЛЕ, Община Калояново, Област Пловдивска

[(+359) 897853860, email:info-1601203@edu.mon.bg]

Утвърдил :

ВрИД Директор:

Стойна Делчева

Училищен план
за прилагане на институционалните политики за
подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и
интеркултурното образование
в ОУ „Христо Ботев“ с. Дълго поле
за учебната 2026-2027 г.

Настоящият план е приет с решение № 3 на заседание на Педагогическия съвет с
Протокол №12 от 14.09.2026 г. и е Утвърден със Заповед № РД-10-1006/14.09.2026 г.

I. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

2. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

3. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

4. Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

5. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

6. Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

6.1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

- а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
- в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- г) осъзнава и цени своята културна идентичност;
- д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

- й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
- л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.
- 6.2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:
- а) възпитава в демократичните ценности;
- б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, различните форми на агресия и дискриминация;
- г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

II. НАЧИН И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява и:
 - в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
 - в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
 - в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
3. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на разширена подготовка се осъществява интегрирано и/или чрез самостоятелни учебни предмети по чл. 76, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.
4. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен, чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания по чл. 14, ал. 2 от НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016 г. гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование /Обн. - ДВ, бр. 80 от 11.10.2016 г., в сила от 11.10.2016 г./, изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г./, бн. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г. се осъществява чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:
 - патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
 - толерантността и интеркултурния диалог;
 - безопасността и движението по пътищата;
 - защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
 - превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;

- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- кариерно ориентиране.

5. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществява и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

6. Разпределението на тематичните области в часа на класа по класове и като минимален задължителен брой часове е посочено в приложение № 5 към Наредба №13/21.09.2016 г., изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г.

7. За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен план в срокове и по ред, определени в правилника за дейността на училището и при съобразяване с разпределението на тематичните области по ал. 1 и приложение № 5 от Наредба № 13, изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г. обн. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г.

8. В годишния план се определя броят на часовете по теми и дейности според интересите и възрастта на учениците и с тяхно участие.

9. За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците.

10. Обучението по отделни тематични области по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.

11. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден се осъществява от учителите в групите за целодневна организация на учебния ден чрез дейности и проекти.

12. Времето за дейности по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се разпределя за групата равномерно през цялата учебна година или модулно в даден период от учебната година.

III. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ОБУ „ХРИСТО БОТЕВ“ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Образователната институция анализира потребностите на училищната общност и определя своите приоритети, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, които са част от стратегията на институцията по чл. 263, ал.1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

2. В съответствие със стратегическите си приоритети образователната институция определя институционална политика, която подкрепя и осъществява гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

3. Целите и дейностите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализират чрез:

- предвидените теми за часа на класа;

- интегриран подход при обучението по учебните предмети Околен свят, Човекът и обществото, Човекът и природата, Български език и литература, История и цивилизация/и, География и икономика, Химия и опазване на околната среда, Биология и здравно образование, Философия, Физическо възпитание и спорт .

4. Институционалната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

5. В подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОБУ „Христо Ботев“ се провеждат утвърдени училищни ритуали, свързани с:

а) откриването и закриването на учебната година;
б) официалното раздаване удостоверение за завършен първи клас и начален етап, свидетелството за завършено основно образование;
в) награждаване на отличили се ученици чрез грамоти, плакети и чрез годишна награда за „Ученик на годината“ в категориите: 1. „Аз уча“ - за инициативи, свързани с учебната дейност. 2. „Аз спортувам“ - за инициативи, свързани със спорта. 3. „Аз творя“ - за инициативи, свързани с изкуството. 4. „Аз помагам“ - за инициативи в полза на хората.

г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;

д) честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;

6. Учениците се възпитават в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;

б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището;

а) изслушване на химна на училището и внасяна на училищното знаме в тържествени за училището моменти

7. Институционалната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включва и подкрепа на инициативността и участието на децата и учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики като:

– участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;

– организиране на доброволчески дейности във и извън училище;

– поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници, репортажи, списания, интернет страници и др.);

– организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;

– организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

– организиране на обучения на връстници от връстници;

– реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;

– проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;

8. Формите на ученическо самоуправление и представителство са определени с приложение № 6 към Наредба 13.

В ОБУ „Христо Ботев“ е създаден ученически парламент с участие на представители от трети до десети клас.

9. Интегрална част от институционалните политики, насочени към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е подкрепата за мултикултурната среда.

10. Участие и реализиране на дейности по проекти „Училищен плод“, „Училищно мляко“ и „Училищен мед“ е също в подкрепа на здравното образование в ОБУ „Христо Ботев“.

IV. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.

2. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование – в приложение № 1;
- по здравно образование – в приложение № 2;
- по екологично образование – в приложение № 3;
- по интеркултурно образование – в приложение № 4 от Наредба №13.

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, в рамките на целодневната организация или в дейностите в центровете за подкрепа за личностно развитие, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.